

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus jättis rahuldamata taotlused tunnistada tubakatoodete keeld vanglas põhiseadusvastaseks

Riigikohus jättis rahuldamata taotlused tunnistada tubakatoodete keeld vanglas põhiseadusvastaseks

17. Detsember 2019

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi sõnul on tubakatoodete keeld vanglas põhjendatud. Vangla julgeolek, kinnipeetavate vaheliste ebaseaduslike suhete ja tuleohu ärahoidmine, järelevalve tõhusam teostamine ning teiste vangla territooriumil viibivate inimeste tervise kaitsmise vajadus koosmõjus kaaluvad üles kinnipeetavate õiguste riive.

Halduskohus esitas Riigikohtule taotluse tunnistada põhiseadusega vastuolus olevaks 2017. aastal jõustunud justiitsministri vangla sisekorraeeskirja puudutav muudatus, mis keelab vanglas kinnipeetavatele suitsetatavad tubakatooted ja esemed, millest ja mille abil on võimalik suitsetatavaid tubakatooteid kokku panna või neid suitsetada. Halduskohus leidis Viru Vangla kinnipeetavate taotlusi lahendades, et vangla sisekorraeeskirja muudatus on vastuolus põhiseadusega ning algatas Riigikohtus põhiseaduslikkuse järelevalve menetlused.

Riigikohus jättis halduskohtu taotlused rahuldamata. Põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium ei nõustunud halduskohtu seisukohaga, et minister ületas vangla sisekorraeeskirja muudatusega enda volituse piire. Muudatuse eesmärk on keelata kinnipeetavatele tubakatooted ja nende lähteained inimeste elu ja tervise kaitsmise, vanglas tuleohu ärahoidmise, tubakatoodete ebaseadusliku maksevahendina kasutamise vältimise ja tubakatoodete käitlemise järelevalve tõhusama teostamise eesmärgil. Kõik nimetatud eesmärgid on Riigikohtu hinnangul kooskõlas vangistusseadusega, mis muu hulgas keelab kinnipeetavatele ained ja esemed, mis ohustavad inimese julgeolekut ja võivad ohustada vangla julgeolekut ja korda.

Põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium selgitas, et tubakatoodete keelu eesmärk ei saa olla suitsetajast kinnipeetava kaitsmine tubakasuitsust tekkiva tervisekahju eest või tema vabastamine nikotiinisõltuvusest. Küll aga on vangla kohustus kaitsta tubakasuitsust tekkiva tervisekahju eest mitteduitsetajatest kinnipeetavaid.

Kuivõrd kinnipeetavate senine võimalus tubakatooteid vanglas piiratult kasutada tõi sageli kaasa olukorra, kus tubakas sattus kinnipeetavate kätte ka väljaspool selleks lubatud ala, vähendab tubakatoodete täielik keelamine kolleegiumi hinnangul nende ebaseaduslikult vanglasse sattumist.

Sigaretide ebaseadusliku käitlemisega paratamatult kaasnev lahtine tuli vanglas on ohtlik nii kinnipeetavate kui ka teiste vanglas viibivate inimeste elule ja tervisele. Ka ei ole kahtlust, et lahtine tuli võib kahjustada vangla vara ja häirida vangla tööd muul viisil. Niisamuti on põhjendatud eesmärk välistada tubakatoodete kasutamine vanglas ebaseadusliku maksevahendina. Kuna soov vältida tubakatoodete ebaseadusliku maksevahendina kasutamist taotleb kinnipeetavate eraldamist kuritegelikust keskkonnast, vastab

tubakatoodete keeld ka vangistuse eesmärgile.

Riigikohus möönab, et ehkki tubakatoodete keeld ja sellest tulenev suitsetamise keeld riivavad põhiseadusega tagatud omandipõhiõigust ning õigust vabale eneseteostusele, ei jäta need kinnipeetavat ilma eluks hädavajalikust ega riku tema inimväärikust. Keelu eesmärgid kaaluvad üles kinnipeetavate õiguste riive. Kuigi suitsetamisest põhjustatud terviseohtudega võitlemiseks saaks kaaluda tubakatoodete täielikust keelamisest leebemaid abinõusid, on nende tõhusust keeruline hinnata. Riigikohus ei näe ühtegi konkreetset abinõu, mis aitaks ära hoida vanglas suitsetamisest tulenevaid ohte selgelt mõjusamalt kui tubakatoodete täielik keelamine.

OTSUS [1]

Susann Kivi

Riigikohtu pressiesindaja

+372 5333 9846

susann [dot] kivi[®] riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-jattis-rahuldamata-taotlused-tunnistada-tubakatoodete-keeld-vanglas>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=5-19-40/36>